

This Question Paper contains 16 printed pages.
(Part - A & Part - B)

Sl.No.

129 (G)
(MARCH/APRIL, 2022)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં ઘટ્ટ કરવાનું રહે છે. Set No. of Question Paper, circle against which is to be darken in OMR sheet.
02

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ:

- 1) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ - A માં હેતુલક્ષી પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.
- 3) દરેક પ્રશ્નનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરવો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે.
- 5) પ્રશ્નપત્રકની ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનો રહેશે.

1) નમો નમ: ।- इत्यस्य अनन्तरं गुरुः किं वदति ?

- (A) कल्याणं भवतु
(B) सुखिनः भवन्तु
(C) वर्धताम्
(D) नमो नमः

2) 'માણસે પોતાનો ઉત્તમ સ્વભાવ હર્મેશા જળવાઈ રહે તેવો પ્રયત્ન કરવો જોઈ એ' - આ ભાવ કયા ન્યાયમાં સિદ્ધ થાય છે ?

- (A) જલમન્થનન્યાયે
(B) ઉષરવૃદ્ધિન્યાયે
(C) ઇક્ષુરસન્યાયે
(D) અગ્નિશિખાન્યાયે

3) 'ક: સ્વર્ધૂનિ વિવેકસ્તે પાપિનો નયસે દિવમ્' પંક્તિમાં કયો અલંકાર રહેલો છે?

(A) વિરોધ:

(B) વ્યાજસ્તુતિ:

(C) શ્લેષ:

(D) અર્થાન્તરન્યાસ:

4) રસૈરુદ્રૈશ્ચિન્ના યમનસધત્તા ગ:?

(A) વંશસ્થ:

(B) આર્યા

(C) શિખરિણી

(D) વસન્તતિલકા

5) કતિ ગૃહ્યસૂત્રાણિ ઉપલભ્યન્તે?

(A) ઓગણીસ

(B) વીસ

(C) આઠ

(D) છ

6) 'રામાયણ'ની સમીક્ષિત આવૃત્તિ ક્યાં તૈયાર કરવામાં આવી છે?

(A) અમદાવાદ

(B) વડોદરા

(C) પૂના

(D) મુંબઈ

7) 'કાદમ્બરી' કૃતિ કઈ શૈલીમાં લખાયેલી છે?

(A) પ્રહસન

(B) પદ્ય

(C) ગદ્ય

(D) રૂપક

8) રઘુ: કસ્યા:પુત્ર: આસીત્?

(A) અહલ્યાયા:

(B) ગૌતમ્યા:

(C) કૈકેય્યા:

(D) સુદક્ષિણાયા:

9) 'काश्यપસંહિતા' કય્યા: ગ્રન્થ: વર્તતે ?

(A) બાલચિકિત્સાયા:

✓ (B) શાન્ત્યધિકિત્સાયા:

(C) કાયચિકિત્સાયા:

(D) યાજ્ઞીકરણસ્ય

10) વાગ્બટે ક્યા ગ્રંથની રચના કરી છે ?

(A) શાક્તધરસંહિતા

(B) માધવનિદાનમ્

(C) અષ્ટાઙ્ગહૃદયમ્

✓ (D) ભાવપ્રકાશ:

11) વરાહમિહિરસ્ય વિદ્યા ગુરુ: ક: આસીત્ ?

✓ (A) તુલસીદાસ:

(B) આદિત્યદાસ:

(C) પ્રેમદાસ:

(D) સૂરદાસ:

12) માનવસ્ય મન: કીદૃશં વર્તતે ?

(A) શુભમ્

✓ (B) હૃત્પ્રતિષ્ઠમ્

(C) શ્રેષ્ઠમ્

(D) અશુભમ્

13) તનૂનામ્ ધેહિ ।

(A) સ્વાચ્છાનમ્

✓ (B) અરિષ્ટિમ્

(C) ચિત્તિમ્

(D) સુભગત્વમ્

14) અધર્મેણૈધતે તાવત્તત: કિં પશ્યતિ ?

(A) દુ:ખાનિ

(B) અભદ્રાણિ

✓ (C) ભદ્રાણિ

(D) સુખાનિ

15) वेदाभ्यासो हि

- (A) त्रिधा
- (B) द्विधा
- ✓(C) पञ्चधा
- (D) चतुर्धा

16) मीनः कैः मृत्युम् ऋच्छति?

- ✓(A) बडिशैः
- (B) सागरैः
- ✓(C) जलैः
- (D) सरिद्धिः

17) अचलता कस्य गुणः ?

- (A) सूर्यस्य
- (B) जलस्य
- ✓(C) पृथ्व्याः
- (D) भ्रमरस्य

18) निःस्पृहाः मुनयः कथं सिद्धिं व्रजन्ति ?

- (A) कार्मुकेण
- (B) विक्रमेण
- ✓(C) शमेन
- (D) युध्देन

19) કેષાં જનનાં પરાભવઃ અપિ ઉત્સવઃ ભવતિ ?

- (A) મુનીનામ્
- ✓ (B) વિદ્વિષામ્
- (C) માયિનામ્
- (D) માનિનામ્

20) ધનસંપત્તિમાં ઉત્તમ શું છે ?

- (A) શસ્ત્ર
- (B) શાસ્ત્ર
- ✓ (C) જ્ઞાન
- (D) સુવર્ણ

21) તૃણથી ઘણી વધારે શું છે ?

- (A) બુદ્ધિ
- (B) શાંતિ
- ✓ (C) ચિંતા
- (D) તૃષ્ટિ

22) સરસ્વતી इत्यस्यान्यः अर्थः कः ?

- (A) સાગરઃ
- ✓ (B) નદી
- (C) જલમ્
- (D) સરોવરઃ

23) भवपोतसमं किम्?

- (A) नेत्रम्
- (B) मुखम्
- o (C) पादयुगम्
- (D) हस्तयुगलम्

24) हतवचाः कः वर्तते?

- (A) भिषक्
- ✓ (B) चन्द्रचूडः
- (C) पार्वती
- (D) सज्जनः

25) 'स्थूलेषु कः प्रत्ययः' - इत्यत्र प्रत्ययः पदस्य कः अर्थः

- (A) निमित्तम्
 - (B) उपयोगिता
 - (C) ज्ञानम्
 - (D) विश्वासः
- ✓

26) निर्मातारः स्वयं कुत्र वसन्ति?

- (A) कुटिरे
- ✓ (B) अरण्ये
- (C) प्रासादे
- (D) आश्रमे

27) धान्यं के यच्छन्ति?

- (A) तन्तुषायाः
- (B) भिषजः
- ✓(C) कृषकाः
- (D) साधवः

28) त्रिभुक्तम् कीदृशं भवति?

- (A) सदादुःखम्
- (B) सदास्वस्थम्
- (C) सदारोगम्
- (D) मारकम्

29) धातवः इत्यस्य प्रकरणानुरूपः अर्थः कः?

- ✓(A) वातपित्तादयः
- (B) सुवर्णरजतादयः
- (C) भ्वादयः
- (D) रसादयः

30) यति शीर्षाणि तति।

- (A) सुखानि
- ✓(B) वेदनाः
- (C) नागाः
- (D) शीर्षाणि

31) कस्य उत्पत्तिः निष्कृता ?

(A) सवितुः

(B) निशायाः

(C) नलिन्याः

☒ (D) इन्दोः

32) 'द द द' इति गद्यांशः कस्मिन् उपनिषदि वर्तते ?

(A) बृहदारण्यकोपनिषदि

(B) केनोपनिषदि

(C) कठोपनिषदि

☒ (D) ऐतरेयोपनिषदि

33) 'दाम्यत' इत्यस्य कः अर्थः ?

(A) दानं कुरुत

(B) द्वेषं कुरुत

☒ (C) दमनं कुरुत

(D) दर्शनं कुरुत

34) धीमताम् कालः केन प्रकारेण गच्छति ?

(A) कलहेन

☒ (B) काव्यशास्त्रविनोदेन

(C) व्यसनेन

(D) क्रीडाविनोदेन

35) महापद्मे निम्नः कः पलायितुम् अक्षमः ?

✓ (A) व्याघ्रः

(B) पथिकः

(C) काकः

.. (D) कूर्मः

36) 'चतुःशालम्' शब्दस्य अर्थः कः ?

(A) भलेल

✓ (B) अंतःपुर

(C) लवन

(D) कुटिर

37) महर्षिणा कः शप्तः आसीत् ?

(A) रामः

(B) भरतः

(C) दशरथः

✓ (D) रावणः

38) विवाह संस्कारावसरे वधूवरी कं परितः परिक्रामतः ?

(A) यज्ञकुण्डम्

(B) वरम्

(C) कुम्भम्

✓ (D) यज्ञाग्निम्

39) वैदिकय विवाहविधे आत्मा कः ?

- (A) सप्तानं सहभागित्वम्
- (B) षडक्षिणा
- (C) सप्तपदी
- (D) सप्त पाणिनां मितता

40) भारतदेशे काले काले महापुरुषाः जीवनं कस्मै समर्पयन्ति ?

- (A) देशसेवायै
- (B) पर्यटनाय
- (C) सद्बिद्यायै
- (D) मातृसेवायै

41) आर्यसभा संस्थानी स्थापना क्यारे थर्ष हती ?

- (A) 1957
- (B) 1975
- (C) 1857
- (D) 1875

42) वणिजे साक्षर्य कः कथयति ?

- (A) पण्डितः
- (B) नृपतिः
- (C) मन्त्री
- (D) लोकः

43) पुत्तलिकानां परीक्षार्थं किं करणं प्रयुक्तम्?

✓(A) शलाका

(B) अग्निः

(C) सूत्रम्

(D) दण्डः

44) आश्रमः कस्य अदृष्टपूर्वः आसीत्?

(A) ऋषिजनस्य

(B) जनस्य

(C) शुकस्य

✓(D) कलिकालस्य

45) नृत्यपक्षपातः केषाम् आसीत्?

✓(A) शिखण्डिनाम्

(B) कृकवाकूनाम्

(C) कोकिलानाम्

(D) भुजङ्गानाम्

46) कुम्भीलकः कः वर्तते?

(A) विदूषकः

(B) नायकः

(C) खलनायकः

✓(D) चेटः

47) उत्तरीयं कः प्रयच्छति?

- (A) कुम्भीलकः
- (B) चारुदत्तः
- (C) वसन्तसेना
- ✓ (D) विदूषकः

48) कस्मात् मम ग्रन्थनाम प्रसिद्धिं गतम्?

- (A) ग्रन्थिबन्धनात्
- (B) वेष्टनात्
- (C) लेखनात्
- ✓ (D) ग्रन्थेः अभावात्

49) बालानां कृते पुस्तकं नवं नवं रूपं धृत्वा कदा उपस्थितं भवति?

- ✓ (A) प्रतिमासम्
- (B) प्रतिदिनम्
- (C) प्रतिक्षणम्
- (D) प्रतिवर्षम्

50) मुद्रा कस्य साधनम्?

- (A) विक्रयस्य
- ✓ (B) विनिमयस्य
- (C) क्रयस्य
- (D) व्यवहारस्य

129 (G)

(MARCH/APRIL, 2022)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

(Part - B)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.
- 2) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-B માં ચાર વિભાગ છે અને કુલ 1 થી 27 પ્રશ્નો આપેલા છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- 6) પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

વિભાગ - A

(ગદ્ય)

* અધોલિખિતસ્ય ગદ્ય खण्डस्य अनुवादं कुरुत । (कस्यापि एकस्य)

[4]

- 1) एकदा एकस्यां नृपसभायां कश्चित् वैदेशिकः वणिक् समागतः । तस्य पार्श्वे काष्ठमयः सुन्दर्यः कलात्मिकाः आकारेण प्रकारेण भारेण रूपेण रागेण च समानाः तिष्ठन् पुत्तलिकाः आसन् । राजसभायाम् उपस्थितः असौ वणिक् ताः पुत्तलिकाः नृपं प्रदर्शयति । नृपतिः स्वकरकमलयोः गृहीत्वा ताः पश्यति ।

- 2) यजमान : केचन कथयन्ति यत् प्रदक्षिणाः सप्त भवन्तीति ।

पुरोहित : विवाहसंस्कारे प्रदक्षिणाः तु चतस्र एव भवन्ति । सप्तसंख्या तु सप्तपदीनामकेन एकेन अन्येन विधिना सह सम्बद्धा अस्ति ।

यजमान : किमिदं सप्तपदीति ?

पुरोहित : सप्तानाम् पदानाम् समाहारः - सप्तपदी इयं सप्तपदी वैदिकस्य विवाहविधेः आत्मा ।

* અધોલિખિતમ્ અનુષ્ઠેવં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃત-ભાષાયાં લિખત । [4]

3) મહર્ષે: દયાનન્દસ્ય જન્મ સૌરાષ્ટ્રદેશે રાજકોટજનપદસ્ય ટક્કારાનામકે ગ્રામે અભવત્ । તસ્ય પિતા કરસન ત્રિવેદી માતા ચ અમૃતબેન આસીત્ । પિતા બાલ્યકાલે તસ્ય મૂલશક્કર ઇતિ નામકરણમ્ અકરોત્ । યૌવનં પ્રાપ્તસ્ય મૂલશક્કરસ્ય ધિવાહાર્થં તસ્ય પિતા મતિમ્ અકરોત્ । કિન્તુ પિતુઃ ઇચ્છા તસ્મૈ નારોચત । સઃ શાશ્વતસ્ય શિવસ્ય પ્રાપ્ત્યર્થં પિતરં ગૃહં ચાત્યજત્ ।

પ્રશ્ના :

- A) મહર્ષે: દયાનન્દસ્ય જન્મ કુત્ર અભવત્?
- B) મહર્ષે: દયાનન્દસ્ય પિતુઃ નામ કિમાસીત્?
- C) બાલ્યકાલે દયાનન્દસ્ય નામ કિમ્ આસીત્?
- D) મહર્ષિ : દયાનન્દ: કિમર્થં પિતરં ગૃહં ચ અત્યજત્?

* અધોલિખિતાનાં પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરં માતૃભાષાયાં લિખત । (કયોશ્ચિત્ દ્વયો:) [4]

- 4) જનસ્થાન છોડીને રામ ક્યાં ગયા હતા? આશ્રમ
- 5) 'રામાનુરાગ' - શબ્દના કેટલા અર્થ છે? ક્યા ક્યા?
- 6) પુસ્તકને ક્યારે સંતોષ થતો નથી?

વિભાગ - B

(૫૬)

* અધોલિખિતાનાં પદ્યાનાં માતૃભાષાયામ્ અનુવાદં કુરૂત । (કસ્યાપિ એકસ્ય) [4]

- 7) મોઘમત્રં વિન્દતે અપ્રચેતાઃ સત્યં બ્રવીમિ વધ ઇત્ સ તસ્ય ।
નાર્યમણં પુષ્યતિ નો સઘાયં કેવલાધો ભવતિ કેવલાદી ॥
- 8) ઉદયતિ યદિ ભાનુઃ પશ્ચિમે દિગ્વિભાગે
પ્રચલતિ યદિ મેરુઃ શીતતાં યાતિ વહ્નિઃ ।
વિકસતિ યદિ પદ્મં પર્વતાગ્રે શિલાયામ્
ન ભવતિ પુનરુક્તં ભાષિતં સજ્જનાનામ્ ॥

* અધોલિખિતાનાં પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરં માતૃભાષાયાં લિખત । (કયોશ્ચિત્ દ્વયો) [4]

- 9) કોઘ શૂન્ય માણસની મૈત્રી કે શત્રુતા અંગે દ્રૌપદી શું કહે છે?
- 10) કવિ કોને નૌકા સાથે સરખાવે છે?
- 11) વૃક્ષ શા માટે ધન્ય છે?

* **श्लोकस्य पूर्तिः विधेया ।**

[2]

12) आचारात् लभते हन्यन्तश्चाप ॥

अथवा

सर्व परयशं दुःखं मुखदुःखयोः ॥

* **अर्थविस्तारं लिखत ।**

[2]

✓ 13) येषां देशहितायैव प्राणाः ज्ञानं तथा बलम् ।

सैनिकाः राष्ट्रक्षायै तस्मात् रुपं त एव मे ॥

अथवा

अहमिव विना भेदं हितमष्टौ प्रकुर्वते ।

नित्यं हितकरा ह्येते तस्मात् रुपं त एव मे ॥

विभाग - C

(गद्य-पद्यमिश्र)

* **समीक्षात्मिकां टिप्पणीं लिखत । (के अपि द्वे)**

[6]

14) वसंत सेनाना आगमनना समाचार आपवानी घेटीनी युक्ति.

✓ 15) ज्ञानप्राप्तिना साधन तरङ्गि गुरु.

✓ 16) मुद्रानुं वेविध्य अने महत्त्व

* **ससंदर्भ स्पष्टीकरणं कुरुत । (कयोश्चित् द्वयोः)**

[6]

17) स्थूलेषु कः प्रत्ययः ।

18) कथं मारात्मके त्वयि विश्वासः ?

19) समीक्ष्य कुर्याद् व्यायामम् ।

* **विवरणात्मिकां टिप्पणीं लिखत ।**

[2]

✓ 20) द द द इति ।

अथवा

यक्षः

विभाग - D
(साहित्य-अलङ्कारः - छन्दः)

* परिचयात्मिकां टिप्पणीं लिखत । (काः अपि तिस्रः)

[6]

21) महाभारत

22) महाकवि माध्व

23) मृच्छकटिकम्

24) हितोपदेशः

* सूचनानुसारं लिखत ।
न्यायं स्पष्टं कुरुत ।

[2]

25) रज्जुसर्पन्यायः ।

अथवा

इक्षुरसन्वायः ।

* सोदाहरणम् अलङ्कारं लिखत ।

[2]

26) श्लेषः

अथवा

विरोधः

* सोदाहरणं छन्दः लिखत ।

[2]

27) वंशस्थः

अथवा

शार्दूलविक्रीडितम्

